

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Ἀνατολῆς

Ἡ Ὁσία Εὐφροσύνη ἡ νέα* † 8η Νοεμβρίου (περὶ Γ' αἰ.)

Ἡ Ὁσία Εὐφροσύνη γεννήθηκε στὴν Πελοπόννησο στὰ μέσα τοῦ Θ' αἰῶνος, ἀνατράφηκε στὴν Καλαβρία καὶ κατόπιν τὴν ἔστειλαν στὴν Κωνσταντινούπολι, στὸν θεῖο της Ἀγέλαστο.

Προκειμένου νὰ ἀποφύγη τὸν γάμο, γιὰ τὸν ὁποῖο τὴν προώριζαν, καὶ ἐπειδὴ ἐπιθυμοῦσε νὰ ἀφιερωθῆ στὸν Θεὸ καὶ νὰ ζήσει ἐν παρθενία, ἔφυγε ἀπὸ τὸ οἶκόν της καὶ κρύφθηκε ἐπὶ τρεῖς μῆνες σὲ ἓναν παλαιὸ μύλο.

Ἐνδεδυμένη ἀνδρική περιβολὴ καὶ λαβοῦσα τὸ ὄνομα Ἰωάννης, ἐπιβιβάσθηκε σὲ πλοῖο καὶ μετέβη σὲ μία Μονή, ὅπου μετὰ ἀπὸ δεκαπέντε ἔτη ὑποδειγματικοῦ βίου σὲ ὅλα τὰ ἀγωνίσματα τῆς μοναχικῆς πολιτείας, ἐξελέγη Ἡγούμενος.

Φοβουμένη τὴν ματαία φήμη τοῦ κόσμου τούτου, ἀνεχώρησε γιὰ νὰ ζήσει στὴν ἡσυχία, ὑποτασσόμενη γιὰ δέκα ἔτη σὲ ἓναν γέροντα Ἐρημίτη.

Περὶ τὸ 903, ἔλαβε πάλι τὴν γυναικεία της ἐμφάνισι καὶ ἐπέστρεψε στὴν Κωνσταντινούπολι, ὅπου ἴδρυσε μία Μονὴ παρθένων πλησίον τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς¹. Ἐγκαταβίωσε ἐκεῖ ἔγκλειστος σὲ ἓνα ὑπόγειο κελλί, ὅπου μία φορὰ τὴν ἐβδομάδα δεχόταν τὴν λιτὴ τροφή της.

Πῶς ὁμως νὰ κρυφθῆ ὑπὸ τὸν μόδιον ἢ αὐγάζουσα αἴγλη τῶν ἀρετῶν της; Παρὰ τίς προσπάθειές της νὰ παραμείνη ἀγνοημένη ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ἐπισκέπτες συνέρρεαν στὸ Μοναστήρι.

Μεταξὺ αὐτῶν, προσήρχοντο τὰ ὑψηλότερα πρόσωπα τῆς Αὐλῆς, ἀκόμη καὶ ὁ ἴδιος ὁ Αὐτοκράτωρ Λέων Ζ΄ ὁ Σοφὸς (886-911), ὁ ὁποῖος χάρις στὶς προσευχὰς τῆς Ἀγίας ἀπέκτησε ἕναν υἱὸ ἀπὸ τὴν σύζυγό του Ζωή.

Ἡ Ὁσία Εὐφροσύνη τότε ἐδοκίμασε νὰ ἀποφύγει τὶς ἐπισκέψεις αὐτῆς καὶ μετέβη νὰ ἐγκατασταθῆ, ὄχι μακριὰ ἀπὸ ἐκεῖ, σὲ ἕνα παρεκκλήσιο ἀφιερωμένο στὴν Ἀγία Τριάδα, μὲ τὴν συνοδεία δώδεκα Μοναχῶν. Ἀκόμη καὶ ἐκεῖ ἐγκαταβίωνε κάτω ἀπὸ τὴν γῆ, σὲ μία σπηλιὰ ὑποκάτω τοῦ κτηρίου.

Ὁ Αὐτοκράτωρ ὅμως τὴν ἀνεκάλυψε πάλι καὶ ἐπροίκισε τὴν νέα Μονὴ μὲ σημαντικὰ ἐτήσια εἰσοδήματα.

Κατόπιν, ὁ Αὐτοκράτωρ Ρωμανὸς Α΄ ὁ Λεκαπηνὸς (920-944), ἔτρεφε τόσο μεγάλο σέβας γιὰ τὴν Ὁσία, ὥστε ὅταν πῆγαινε στὴν μάχη φοροῦσε τὸν τρίχινο χιτῶνα τῆς Ὁσίας κάτω ἀπὸ τὸν θώρακά του.

Ὁταν ἐξέσπασε πόλεμος κατὰ τῶν Σκυθῶν, ἡ Εὐφροσύνη ἄλλαξε γιὰ μία ἀκόμη φορὰ διαμονὴ καὶ ἐγκαταστάθηκε στὴν Μονὴ τῆς Σκέπης. Ἐκεῖ παρέδωσε τὴν ψυχὴ της στὸν Θεό, σὲ ἡλικία ἐξήντα ἑννέα ἐτῶν, ἀνήμερα τῆς Ἑορτῆς τῶν Ἀγίων Ἐπουρανίων Δυνάμεων, τὴν ἀσώματο πολιτεία τῶν ὁποίων εἶχε τόσο πιστὰ μιμηθῆ στὸν κόσμον τοῦτο.

* * *

Ἀπολυτίκιον
Ἦχος α'. Τῆς ἐρήμου.

Χαρμοσύνην τὴν Ἄνω φερωνύμως ἠγάπησας, καὶ τοῦ Παρακλήτου ἐπλήσθης, Χαρισμάτων πανεύφημε· συντόνω δὲ ἀσκήσει καὶ εὐχῆ, καθάρασα ψυχῆς τὸ τριμερές, ἀναβλύξεις ἀενάως θεϊαν χαράν, τοῖς πόθῳ Σοι κραυγάζουσι· Μητερ ᾧ Εὐφροσύνη θαυμαστή, ἄνθος Χριστοῦ εὐωδέστατον, δίδου ἡμῖν καρδίαν καθαράν, νεύσει τῆ κρείττονι.

26.1.2024 ἐκ. ἡμ.

† ὁ Ὡ. κ' Φ. Κ.

+

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἀγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν!*

(*) *Νέος Συναξαριστὴς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*, ὑπὸ Ἱερομονάχου Μακαρίου

Σιμωνοπετρίτου, τ. Γ΄, Νοέμβριος, σελ. 90-91, εκδόσεις «Ἰνδικτος», Ἀθήναι 2004.

• Ἐπιμέλ. ἡμετ.

■ Διακρίνεται ἀπὸ τὴν Ἁγία Εὐφροσύνη τὴν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ († Μνήμη: 25η Σεπτεμβρίου) καὶ δὲν μνημονεύεται στὰ Συναξάρια. Ὁ Βίος τῆς ἐγράφη τὸν ΙΔ΄ αἰ. ἀπὸ τὸν Νικηφόρο Κάλλιστο Ξανθόπουλο.

1. Θα πρέπει, πιθανῶς, νὰ ταυτίσουμε τὴν Μονὴ αὐτὴ μὲ ἐκείνη τῆς «Κυρίας Εὐφροσύνης», ἡ ὁποία ἐχρησίμεινε ὡς τόπος ταφῆς γυναικῶν τῆς Αὐτοκρατορικῆς Οἰκογένειας καὶ ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνο Πορφυρογέννητο στὸ ἔργο του *Ἐκθεσις περὶ τῆς βασιλείου τάξεως Β΄*, 42.